

I de stalde, hvor der er ventilationsanlæg, kører disse alle døgnets 24 timer med varierende effekt. Disse stalde har mekanisk frekvensstyret ventilation med et moderat støjniveau, -især ved nattetid, hvor ventilationsbehovet er lille.

Højtryksrensere anvendes i forbindelse med rengøring af stalde og maskiner. Rengøring sker i dagtimerne.

Leveret foder opbevares i siloer og giver således minimal støjbelastning. Der kan forekomme støj ved af- og pålæsning af grise.

Beskrivelse af støjtiltag

Ventilationsanlægget er placeret inden døre og forventes derfor ikke at påføre omgivelserne støj. Ventilationsanlægget er optimeret og renholdes.

Støj - kommunens bemærkninger og vurdering

Virksomhedens primære støjkilder er ventilationsanlægget, foderanlægget og højtryksrensere. De fleste af disse funktioner opererer i lukkede bygninger. Derudover kan der forekomme støj fra transport. Da størstedelen af arealerne er beliggende lige omkring ejendommen og da afstanden til nærmeste nabo er over 220 m. er det vurderet, at det ansøgte ikke vil give en øget støjpåvirkninger af omgivelserne, som vil virke generende for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående, er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Dog fastsættes der vilkår om, at anlægget skal overholde de vejledende støjgrænser for det åbne land (område type 3 jf. Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder). Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

Syddjurs Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende støj er tilstrækkelige, og vilkår om støj er derfor baseret på Miljøstyrelsens anbefalede niveau. Der er stillet vilkår om, at såfremt Syddjurs Kommune vurderer det nødvendigt, kan der kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at støjbidraget ikke overskrider niveauet i de generelle regler. Støjmålingen kan kun kræves udført en gang årligt, medmindre seneste måling viser, at støjvilkårene ikke overholdes. Støjgrænserne vedrører de stationære støjkilder. Normal kørsel med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af støjgrænserne i vilkårene.

Syddjurs Kommune vurderer samlet, at støj fra produktionen på ejendommen ikke giver anledning til væsentlig gene for de omkringboende.

Støv - ansøgers redegørelse

Staldene og ventilationen renholdes for at minimere mængden af støv både i og udenfor stalden.

Foderhåndteringen sker primært i lukkede systemer og støv minimeres.

Der er ingen kendte støvgener fra ejendommens dyrehold. Da støv ikke hidtil har været et problem, forventes det heller ikke at blive det fremover. Der er samtidig forholdsvis langt til naboer.

Støv - kommunens bemærkninger og vurdering

Støvgener fra gården forventes ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, således at støvgener begrænses mest muligt. Dette kan blandt andet gøres ved, at al transport til og fra virksomheden foregår ved hensynsfuld kørsel, og ved at alle aktiviteter på bedriften planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Syddjurs Kommune vurderer hermed, at der ikke vil være væsentlige støvgener fra produktionen, men stiller vilkår til, at såfremt der opleves gener, skal der udarbejdes en handlingsplan til minimering heraf.

Lys - ansøgers redegørelse

Udendørslys vil være tændt efter behov. Der er ingen udendørsbelysning, der har fjernpåvirkning. Ejendommens anlæg er belyst med almindelige gårdlamper. Lyset er tændt i arbejdstiden efter behov. Lyset sænkes i stalden om natten til vågebelysning.

Lys - kommunens bemærkninger og vurdering

Der er ingen nabobeboelser i umiddelbar nærhed af staldanlægget. Samtidig er der en naturlig bevoksning mellem nærmeste nabobeboelse og staldanlægget. Lyset fra staldanlægget forventes derfor ikke at medføre gener for omkringboende. Endvidere vurderer Syddjurs Kommune, at eventuelle lysgener fra virksomheden vil være begrænset, da lyset i stalden hovedsagelig vil være tændt i arbejdstiden, og da lyset vil være dæmpet om natten. På baggrund af ovenstående forventer Syddjurs Kommune ingen væsentlige problemer med lysforhold. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at gener fra lyset uden for ejendommen kan minimeres.

Transport - ansøgers redegørelse

Hovedparten af gyllen bliver udbragt i foråret (ca. 90 %) og de resterende ca. 10 % bliver udbragt om efteråret.

Transporterne sker primært indenfor normal arbejdstid. Dog må der påregnes transporter udover dagtimerne i forbindelse med sæsonbetinget arbejde.

Der hentes døde dyr til DAKA en gang pr. uge.

Køretøjer vedligeholdes og tomgang undgås.

Transporter til og fra ejendommen	Antal transporter pr. år	
	Før udvidelse	Efter udvidelse
Levende dyr	104	52
Døde dyr	52	52
Indkøbte foderstoffer	52	70
Brændstof/olie	4	4
Eget korn / afgrøder	105	105
Dybstrøelse	45	50
Gylle inkl. spildevand	300	325
Total	662	658

Transporten fremover er sat til 658 stk. årligt, hvilket er et mindre fald på 4 transporter årligt. Der vil være ca. 25 gyllekørsler mere om året. Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid.

Transport - kommunens bemærkninger og vurdering

Ansøger har fremsendt kort over de primært anvendte transportruter ved gylleudbringning, bilag 11. Syddjurs Kommune har ikke vurderet at der skal stilles yderligere vilkår hertil. Når antallet af transporter udregnes uden at transport i forbindelse med afgrøder regnes med, er der tale om et minimalt fald fra 662 til 68 transporter årligt. I overensstemmelse med ansøgningens beskrivelse af transport og stillede vilkår vil størstedelen af transporterne ske indenfor normal arbejdstid og i udbringningsperioden. Det er Syddjurs kommunes vurdering at med et fald i antallet af transporter med ændringen i husdyrproduktionen at transport, ikke vil medføre væsentlige øgede gener.

Vilkår til minimering af gener fra anlæg:

40. Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra, lys, støv, støj, transport eller lignende
41. Der skal til stadighed tilstræbes vedligeholdelse, renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs og udendørs arealer, således at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
42. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på Syddjurs Kommunes forlangende.
43. Landbrugsdriften på ejendommen må ikke give anledning til lugtgener, som af Syddjurs Kommune vurderes til at være væsentlige, uden for ejendommens areal.
44. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere anlægsgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.
45. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, må i intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Tidsrum		Midlingstid
Hverdage	kl. 07.00 -18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	kl. 07.00 -14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	kl. 14.00 -18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00 -18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften – alle dage	kl. 18.00 -22.00	45 dB(A)	1 time
Nat – alle dage	kl. 22.00 -07.00	40 dB(A)	½ time
Spidsværtdi	22.00-07.00	55 dB(A)	-

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" .

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

Tilsynsmyndigheden kan kræve dokumentation for, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at vilkåret herover ikke kan overholdes. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen.

Vilkår vedr. transport:

46. Transport skal i videst muligt omfang foregå indenfor normal arbejdstid.

Forurening fra anlæg

Ammoniak og natur - ansøgers redegørelse

Der er 0 kg N i totalbelastning til særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 kategori 1 i lov om godkendelse af husdyrbrug.

Nærmeste kategori 2 naturområde har en totaldeposition på 0,0 kg N/ha.

Nærmeste potentielle kategori 3 naturområde, som er en mose beliggende ca. 140 m nord-øst for ejendommen, har en merbelastning på 0,0 kg N/ha/år.

Udvidelsen overholder således lovens afskæringskriterier for natur beskyttet efter § 7.

Ammoniak og natur - kommunens bemærkninger og vurdering

Ammoniak fra staldanlæg

Projektet vil medføre en beregnet totalemission fra stald og lager på ca. 4.651,67 kg N/år, hvilket svarer til en meremission på ca. – 277,89 kg N/år.

Vurdering af påvirkninger på naturområder jf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak fremgår af følgende tabel:

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne. De er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Nærmeste kategori 1-natur er Habitatområde H51 Begtrup Vig og kystområder ved Helgenæs, beliggende ca. 4,2 km øst for staldanlægget (se bilag 8). Der er beregnet en totaldeposition fra anlægget på 0,0 kg N/ha/ år i området, og beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur udgøres af ammoniakfølsomme områder uden for Natura2 000-områder, nærmere bestemt højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Nærmeste beliggende kategori 2 naturområde er et overdrev beliggende ca. 452 m sydøst for staldanlægget. Der er beregnet en totaldeposition på overdrevet på 0,3 kg N/ha/år, og beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur udgøres af øvrige ammoniakfølsomme § 3-arealer, som minimum heder, moser og overdrev, samt ammoniakfølsomme skove. Der er flere kategori 3 naturområder tæt på anlægget. Der er et overdrev (k469-06-0v) ca. 416 meter syd for staldanlægget. Derudover er der et overdrev (K469-03-ov) ca. 416 meter nordvest for anlægget og en mose (k469-01-mo) ca. 104 meter nordøst for anlægget og en mose (K469-02-mo) ca. 419 meter syd for anlægget.

Merdepositionen fra anlægget til de tre kategori 3 naturområder er beregnet til hhv. 0,0; 0,0; -0,5 og 0,0 kg N/ ha/ år. Beskyttelsesniveauet for kategori 3 natur er dermed overholdt. (se bilag 7 for de naturpunkter, der er beregnet deposition til)

260 meter nordvest for anlægget, ligger et skovområde, der formentlig er ammoniakfølsomt. Der er her beregnet merdeposition på – 0,3 kg N/ ha/ år. Beskyttelsesniveauet for potentiel ammoniakfølsom skov er dermed overholdt.

Staldanlæg i relation til Bilag IV-arter

Der er ingen registrerede bestande af Bilag IV-arter eller potentielle levesteder i nærheden af staldanlægget. Nærmeste registrering er 950 meter nord for staldanlægget, hvor der er registreret markfirben. Da ammoniakbelastningen falder med omlægningen af dyreholdet og da såvel totaldepositionen samt merdepositionen hertil er beregnet til 0,0 kg N/ha/år forventes projektet ikke at påvirke markfirben. Indenfor 1000 meter af anlægget er der registreret flere potentielle levesteder for markfirben samt stor vandsalamander. På baggrund af at der sker en samlet reduktion i ammoniakfordampningen er det Syddjurs kommunens vurdering at det ansøgte projekt ikke vil medføre en negativ påvirkning på yngle- eller rastesteder for markfirben eller stor vandsalamander.

Rødlistede, fredede eller ammoniakfølsomme arter

Der er ingen forekomst af rødlistede, fredede eller ammoniakfølsomme arter i nærheden af bedriften indenfor den afstand, der vurderes at blive ammoniakbelastet eller på anden måde påvirket af driften.

Konklusion – anlægget

Det er kommunens samlede vurdering at den ansøgte drift, med de hertil stillede vilkår, er foreneligt med habitatdirektivforpligtelsen, husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beskyttelsen af truede arter.

Vilkår til anlæggets ammoniakpåvirkning af beskyttet natur:

Ingen vilkår

Påvirkning fra driften af arealerne

Påvirkning af natur - ansøgers redegørelse

Ansøgningsystemet har på baggrund af oplysningerne beregnet et harmonital: 1,4 DE/ha, hvilket er svarer til det maksimalt tilladte på 1,4 DE/ha.

Påvirkning af natur - kommunens bemærkninger og vurdering

Godkendelse af samtlige arealer

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, der drives under CVR. nr. 3547 8736

Udbringningsarealer i relation til beskyttet natur

Der er ingen af udbringningsarealerne, der er omfattet af eller registreret som beskyttet natur. Enkelte af udbringningsarealerne grænser op til et eller flere naturområder, der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

Syddjurs Kommune har derfor besigtiget enkelte af naturområderne med henblik på at vurdere, om de er omfattet af § 3 og § 7 i husdyrloven. Derudover er der foretaget en fortolkning af arealerne ud fra tidligere besigtigelser og luftfotofortolkning.

Terrænet omkring Isgård Gods er meget kuperet og præget af randmorænebakker, dødishuller og bakkeknoide og fremstår som et område med mange lavninger og toppe. Mindre dele af udbringningsarealet skrånede ned mod overdrevene syd for anlægget, der er beskyttet natur i henhold til § 3 i naturbeskyttelsesloven og omfattet af kategori 2 natur i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Hvad angår overdrevet længst mod vest (K469-06-ov) er der et mindre område mellem udbringningsarealet og naturområdet, der udgør en barriere i form af en lavning, hvilket medfører, at der ikke sker en direkte afstrømning af overfladevand til naturområdet. En mindre del af mark nr. 25-1 skrånede ned mod overdrev K469-01-ov. Risikoen for overfladisk afstrømning herfra vurderes at være moderat. Så længe den generelle lovgivning overholdes i forhold til udbringning på skrånende arealer er det Syddjurs kommunes vurdering at den overfladiske afstrømning ikke vil påvirke naturområdet væsentligt.

Udbringningsareal nr. 25-0 og 25-1 grænser op til henholdsvis overdrev (K469-06-ov) og mose (K469-02-mo). Overdrevet er omfattet af kategori 2 natur og mosen er omfattet af kategori 3 natur i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Overdrevet er besigtiget i 2008 og igen i 2014. Tilstanden vurderes som moderat. Totaldepositionen vil i henhold til bufferzonerapporten være under 1 kg N/ha/år i en afstand mindre end 10 m fra markkanten. Det vurderes på baggrund heraf, at tildelingen af husdyrgødning på arealerne ikke vil påvirke overdrevet væsentligt.

Det forventes at fordampningen fra arealerne vil være mindre i ansøgt drift i forhold til nudriften da mængden af udbragt kvælstof i husdyrgødningen er lavere i den ansøgte drift. Det er derfor Syddjurs kommunes vurdering at der ikke vil være en merdeposition på mosen (K469-02-mo) og arealernes anvendelse vil derfor ikke påvirke naturområdet negativt.

Udbringningsareal nr. 25-1 og 24-0 grænser op til overdrev (K469-01-ov) der er omfattet af kategori 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overdrevet er besigtiget i 2008 og tilstanden vurderes at være dårlig. Totaldepositionen vil i henhold til bufferzonerapporten være under 1 kg N/ha/år i en afstand mindre end 10 m fra markkanten ved almindelig udbringningspraksis. Det vurderes på baggrund heraf, at tildelingen af husdyrgødning på arealerne ikke vil påvirke overdrevet væsentligt, og at afskæringskriterierne i godkendelsesbekendtgørelsen vil være overholdt. Det forventes at fordampningen fra arealerne vil være mindre i ansøgt drift i forhold til nudriften da mængden af udbragt kvælstof i husdyrgødningen er lavere i den ansøgte drift

Enkelte af de øvrige udbringningsarealer grænser op mod hhv. mose (K469-03-mo), eng (K469-02-en) og overdrev (K469-08-0v), alle omfattet af husdyrlovens § 3. Det forventes som nævnt ovenfor at

fordampningen fra arealerne vil være mindre i ansøgt drift i forhold til nudriften da mængden af udbragt kvælstof i husdyrgødningen er lavere i den ansøgte drift. Det er derfor Syddjurs kommunes vurdering at der ikke vil være en merdeposition på naturområderne og afskæringskriterierne i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er overholdt.

Ifølge Wiki-vejledningen² vil der ved udbringning af svinegylle og afgasset gylle ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter. Kvæggyllen, som typisk har højere tørstofindhold, kan derimod have påvirkninger på over 1 kg N/ha indenfor de nærmeste 20 meter. Syddjurs Kommune vurderer derfor, at der ikke er væsentlige problemer med den ansøgte udbringning ift. de beskyttede naturtyper.

Randzoner og evt. kvælstoffølsomme naturtyper nedstrøms vandløb

Der er ingen af udbringningsarealerne der grænser direkte op ad vandløb. Der er derfor umiddelbart ingen af markerne der er omfattet af randzoner. Det vurderes derfor, at der ikke er negative effekter på evt. kvælstoffølsomme naturtyper nedstrøms vandløbet, da randzonen sikrer beskyttelsen. Der skal dog gøres opmærksom på, at det altid er ejers pligt at undersøge, om der er vandløb langs eller gennem arealerne, der afkaster randzoner.

Natura 2000-områder

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til udbringningsarealerne er Habitatområde H51 "Begtrup Vig og kystområder ved Helgenæs". Udpegningsgrundlaget for området ses i bilag 9. Der er 3,2 km fra de nærmest beliggende udbringningsarealer til habitatområdet. Syddjurs Kommune vurderer, at der pga. afstanden ikke vil ske negative effekter ved udbringningen på habitatområdet.

Bilag IV-arter

Der er ikke registreret bilag IV arter på eller direkte op ad udbringningsarealerne. Det er på den baggrund Syddjurs Kommunes vurdering, at anvendelse af arealerne til udbringning ikke vil have en negativ effekt på bilag IV arterne eller deres yngle og rasteområder. (se bilag 10 a og 10 b)

Rødlistede, fredede og ammoniakfølsomme arter m.v.

Syddjurs Kommune har ikke registreret sårbare eller fredede rødlistede arter i forbindelse med udbringningsarealerne.

Fredning, beskyttede diger og fortidsminder

Der er ingen arealkonflikter i relation hertil.

Udbringningsarealer ift. kommuneplansretningslinjer

Flere af arealerne er omfattet af udpegninger i kommuneplanen. Arealerne er omfattet af potentielle naturbeskyttelsesområde, område med særlige naturinteresser, specifik geologisk bevaringsværdig, landskabskarakterområde, bevaringsværdigt landskab, værdifuldt kulturmiljø, bevaringsværdi ejendom.mm. Da der ikke sker nogen udvidelse eller ændringer i det eksisterende byggeri og ingen ændringer i arealernes anvendelse, er det Syddjurs kommunes vurdering, at der ikke skal udarbejdes nogle tiltag i forbindelse med udpegningerne i kommuneplanen.

Konklusion – udbringningsarealerne

Det er Syddjurs Kommunes samlede vurdering, at benyttelsen af udbringningsarealerne er foreneligt med habitatdirektivforpligtelserne.

² <http://www2.mst.dk/wiki/husdyrvejledning.default.aspx>

Vilkår vedr. terrestrisk natur:
Ingen specifikke vilkår.

Nitrat til grundvand - ansøgers redegørelse

Ingen af arealerne er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder.

Nitrat til grundvand - kommunens bemærkninger og vurdering

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Der vil således ikke være problemer i forhold til udvaskning af nitrat til grundvand.

Syddjurs Kommune vurderer, at den generelle regulering er tilstrækkelig til at sikre grundvandet, og at den ansøgte udvidelse ikke vil medføre væsentlig øget påvirkning af grundvands- og drikkevandsressourcen i området. På nuværende tidspunkt er der ikke grundlag for at kræve yderligere beskyttelsesvilkår i forhold til grundvandet.

Vilkår til nitratudvaskning til grundvand:
Ingen specifikke vilkår

Nitrat til overfladevand - ansøgers redegørelse

Projektets udbringningsarealer er beliggende i et område, der i forhold til overfladevand ikke er udpeget som nogen nitratklasse. I forhold til overfladevand stilles der ikke yderligere krav end de generelle harmoniregler giver mulighed for. Projektet opfylder dermed det generelle krav til nitrat i forhold til overfladevand.

Alle arealerne ligger uden for nitratklasser. Den gennemsnitlige udvaskning fra arealerne er 61,3 kgN/ha, hvilket er identisk med det maksimalt tilladte, på 61,3 kgN/ha.

Nitrat til overfladevand - kommunens bemærkninger og vurdering

Arealernes afvandringsforhold

Til ejendommen hører 184,28 ha udbringningsareal. Der udbringes husdyrgødning med et dyretryk på 1,4 DE/ha (dyreenhedsberegning på ansøgningstidspunktet).

Alle de ejede og forpagtede udbringningsarealer (184,28 ha) afvander til "Århus bugt, Begtrup Vig og Kalø Vig. Begtrup Vig er klassificeret som et sårbart Natura 2000-område. Arealerne ligger udenfor oplandet til dette sårbare Natura 2000-område, men vil afvande ud i Århus Bugt.

Det fastlagte beskyttelsesniveau

Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelse af vandområder mod nitratbelastning fra overfladevand er fokuseret på oplande, der afvander til nitratsårbare Natura 2000-områder. Afhængigt af recipientens sårbarhed for udvaskning af nitrat og oplandets evne til at tilbageholde nitrat (jordens reduktionspotentiale), indplaceres arealerne i nitratklasserne 0-III, hvor III er det mest sårbare. For landbrugsarealer i nitratklasse I-III stilles der krav om et lavere husdyrtryk per ha end de generelle harmoniregler giver mulighed for. Således kan arealer i nitratklasse 0 modtage husdyrgødning med fuldt harmonitryk, mens arealer i nitratklasse I kan modtage 85 % af harmonitallet, nitratklasse II 65 % og nitratklasse III 50 % af fuldt harmonitryk. For arealer i nitratklasse vil der blive stillet vilkår til et reduceret harmonitryk svarende til det tilladte i den nitratklasse, som arealet er blevet indplaceret i. Der vil dog kunne vælges at anvende forskellige virkemidler for at reducere udvaskningen, således at arealerne alligevel kan modtage gødning med et højere harmonitryk. Endelig hviler

beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevand på forudsætningen, at husdyrtrykket i et givet opland ikke øges men enten er konstant eller faldende.

Udviklingen i dyretrykket i kystoplandet til "Århus Bugt, Kalø Vig og Begtrup Vig" er faldende. Dermed er forudsætningen for beskyttelsesniveauet for nitrat overholdt.

Ingen af arealerne er beliggende i nitratklasse. Den maksimalt tilladte udvaskning er derfor beregnet til 61,3 kg N/ha hvilket er identisk med udvaskningen svarende til fuldt dyretryk. Det fastlagte beskyttelsesniveau i forhold til overfladevand er derfor overholdt.

Skærpede vilkår – vandløb, søer og marine områder

Hvis det fastlagte beskyttelsesniveau ikke er tilstrækkeligt til at sikre, at husdyrbruget kan drives på en måde, der yder tilstrækkelig beskyttelse af overfladevand, kan kommunen i særlige tilfælde vælge at indplacere et givet areal i nitratklasse eller flytte arealet over i en anden nitratklasse. Ved særlige tilfælde forstås en virkning på miljøet, som ikke er i overensstemmelse med reglerne i Habitatbekendtgørelsen eller en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Er dette tilfældet, vil der blive stillet skærpede vilkår i henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4 til et reduceret harmonitryk svarende til det tilladte i den nitratklasse, som arealet er blevet indplaceret i.

Nitratudvaskning til vandløb og søer

Bedriftens arealer afvander direkte til Århus Bugt og vil ikke passere vandløb. Samtidig vurderes det, at nitratudvaskningen fra projektet ikke vil få betydning for vandløbsmiljøet, idet der vil ske en videre transport af nitrat til slutrecipienten. Bedriftens udbringningsarealer ligger ikke i opland til søer.

Nitratudvaskning til Århus Bugt, Kalø Vig og Begtrup Vig.

Fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979 og Habitatdirektivet fra 1992 indeholder fælles EU-regler for naturbeskyttelse. Direktiverne pålægger bl.a. medlemslandene at udpege og beskytte levesteder og rasteområder for fugle og at beskytte truede naturtyper og plante- og dyrearter, i henholdsvis fuglebeskyttelses- og habitatområder (Natura 2000-områder). Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper, dyre- og plantearter. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål. Tilladelser til aktiviteter i eller udenfor Natura 2000-områder må ikke kunne forringe området naturtyper og levesteder for arter eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områder er udpeget for.

Af Habitatbekendtgørelsen fremgår det, at der skal foretages en vurdering af, om et projekt som det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Ved kommunens vurdering af, om et Natura 2000-område vil kunne påvirkes væsentligt, indgår en vurdering af, om det uden rimelig tvivl kan udelukkes, at der på baggrund af projektet vil ske skade på arter eller naturtyper, som er en del af udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område.

Miljøstyrelsen har fastsat afskæringskriterier for, hvornår udvaskning af nitrat ikke kan medføre en skadesvirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder. Følgende to punkter skal være opfyldt, for at der kan meddeles godkendelse til et husdyrbrug:

1) Kumulationskriteriet:

Antallet af dyreenheder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, må ikke have været stigende siden 1. januar, 2007. I vurderingen af, om dette er opfyldt, skal inddrages viden om andre kilder til nitratudvaskning, der kan have givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1.

januar, 2007. En eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Kumulationskriteriet betyder, at i oplande til Natura 2000-områder, hvor antallet af dyreenheder er stigende, vil alle ansøgninger som udgangspunkt få afslag, indtil antallet af dyreenheder igen er faldende.

2) Kriterier vedr. nitratudvaskning fra det enkeltstående projekt:

Såfremt udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin, må nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion maksimalt udgøre 1 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland. Såfremt udvaskningen derimod sker til et vandområde, der ikke er karakteriseret som et lukket bassin, må nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion maksimalt udgøre 5 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland. Husdyrgødningen udgør som tommelfingerregel cirka 1/6 af den samlede gødning, som tildeles opdyrkede arealer, og det er ifølge vejledningens retningslinjer alene husdyrgødningens andel, der skal tages i betragtning ved beregning af, hvilken procentdel gødningen udgør af den samlede udvaskning af kvælstof til recipienten. Det er altså det ansøgte husdyrgødningsbidrag, som skal sammenlignes med hele det samlede bidrag af kvælstof til recipienten (altså bidrag fra både husdyrgødning, kunstgødning og alle andre kilder af kvælstof).

Kriteriet betyder, at der som udgangspunkt gives afslag til ansøgninger, hvor nitratudvaskningen fra projektet er over henholdsvis 1 eller 5 % af udvaskningen fra et givent vandopland, fordi en udvaskning af denne størrelse i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadesvirkning på et Natura 2000-område. Da "Århus Bugt, Kalø Vig og Begtrup Vig" er karakteriseret som et lukket bassin, må nitratudvaskningen fra en ansøgt husdyrproduktion maksimalt udgøre 1 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland.

Kammeradvokaten har vurderet, at overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende afskæringskriterier, som beskrevet herover, er tilstrækkelig i forhold til kravene i Habitatdirektivet. Det vil sige, at der per definition ikke vil ske skadesvirkning af et habitatområde, når begge afskæringskriterier overholdes.

Ad 1) Vurdering af om kumulationskriteriet overholdes.

Antallet af DE er ifølge jordbrugsanalyserne faldet i oplandet til "Århus Bugt, Kalø Vig og Begtrup Vig" siden 2007. Kommunen vurderer derfor, at kumulationskriteriet er overholdt.

Ad 2) Vurdering af overholdelse af afskæringskriteriet for enkeltstående projekter

Den gennemsnitlige udvaskning fra arealerne i ansøgt drift er i IT-ansøgningssystemet beregnet til 61,3 kg N/ha. Merudvaskningen, der stammer fra husdyrgødning (dvs. forskellen i nitratudvaskningen mellem et husdyrbrug og et planteavlsbrug), er beregnet til 5,7 kg N/ha/år. Reduktionspotentialet for udbringningsarealerne er 0-50 %.

Tabel 4.

Hovedvandopland 1.7 Århus Bugt, Kalø Vig og Begtrup Vig Isgårdsvej 7A	
Samlet areal i kystoplandet	56.239 ha
Nuværende påvirkning fra land til kystoplandet Vandplan Hovedvandopland Århus Bugt – tabel 2.4.8)	674.000 kg N/år
Reduktionspotentiale, udbringningsarealer: (jf. nitratklassekortlægningen)	(0-50 %) middel 25 %
Udbringningsarealernes samlede størrelse i kystoplandet	184,28 ha
Merudvaskning fra rodzonen fra husdyrgødningen (Farm-N)	5,7 kg N/ha
Samlet påvirkning med husdyrgødning til kystoplandet: ((1-0,25) x 5,7 x 184,28 ha)	787,8 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af det samlede kvælstofbidrag til (omregnet til %): ((201,5 kg N/år / 674.000 kg N/år) x 100)	0,12 %

Fra de 184,28 ha udbringningsarealer der afvander til "Århus Bugt, Kalø Vig og Begtrup Vig", kan der beregnes en samlet udvaskning på (5,7 kg N/ha/år x 184,28 ha =) 1.050,4 kg N/år, som dog reduceres i jorden med gennemsnitligt 25 % (median (0 – 50 %), inden det når recipienten. Dette svarer til, at 75 % af kvælstoffet eller 787,8 kg N/år udvaskes årligt til recipienten (tabel 4).

Udvaskningen som følge af udbringning af husdyrgødning fra den ansøgte drift på arealerne er beregnet til at bidrage med 0,12% af den samlede årlige udvaskning til "Århus Bugt, Kalø Vig og Begtrup Vig". Dette er mindre end afskæringskriteriet på 1 % af udvaskningen. Det er på den baggrund Syddjurs Kommunes vurdering, at den ansøgte drift ikke vil medføre en væsentlig negativ effekt på tilstanden i Natura 2000-området "Århus Bugt, Kalø Vig og Begtrup Vig".

Samlet konklusion vedr. nitratudvaskning fra arealerne

Syddjurs Kommune vurderer, at det ansøgte projekt opfylder Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau. Udvaskningen af nitrat fra det ansøgte projekt vil ikke kunne medføre en skadesvirkning på Natura 2000-områder hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter.

Syddjurs Kommune vurderer samlet set under hensyntagen til Habitatbekendtgørelsens § 7 samt forsigtighedsprincippet, at det uden rimelig tvivl kan udelukkes, at der med nitratudvaskning fra udbringningsarealerne i det ansøgte projekt vil kunne ske en væsentlig negativ påvirkning af "Århus Bugt, Kalø Vig og Begtrup Vig".

<p><i>Vilkår til nitratudvaskning:</i> Ingen specifikke vilkår</p>
--

Fosfor til overfladevand - ansøgers redegørelse

Ingen af arealerne ligger indenfor udpegningerne til fosforklasse. Der er beregnet et gennemsnitligt fosforoverskud på 17,1 kg P/ha/år.

Fosfor til overfladevand - Kommunens bemærkninger og vurdering

Arealernes afvandingsforhold

Arealernes afvandingsforhold er beskrevet under afsnittet "Nitrat til overfladevand"

Det fastlagte beskyttelsesniveau

Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelse af vandområder mod fosforbelastning fra overfladevand er fastlagt i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og er fokuseret på oplande, der afvander til fosforsårbare Natura 2000-områder. Afhængigt af jordens beskaffenhed, afvandingsforhold og jordens fosfortal indplaceres følsomme landbrugsarealer i fosforklasser. Et areals fosforklasse er afgørende for, hvor stort overskuddet må være på det pågældende areal. Fosforoverskuddet i ansøgningsystemet beregnet som differencen mellem den tilførte mængde fosfor via husdyrgødningen og fraførslen med fosfor med afgrøderne. Arealer i fosforklasse 0 kan modtage husdyrgødning med fuldt harmonitryk; i fosforklasse I må fosforoverskuddet maksimalt øges med 4 kg P/ha/år (ansøgt drift sammenlignet med nudrift) i fosforklasse II må fosforoverskuddet højst være 2 kg P/ha/år, mens der skal være fosforbalance på arealer, der er i fosforklasse III. Beskyttelsesniveauet for fosfor til overfladevande hviler på forudsætningen, at husdyrtrykket i et givet opland ikke øges, men enten er konstant eller faldende.

Forudsætningen for beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er overholdt, idet dyretrykket i oplandet er faldende.

Alle arealerne er beliggende udenfor fosforklasse og forudsætningerne er dermed overholdt.

Skærpede vilkår – vandløb, søer og marine områder

Hvis det fastlagte beskyttelsesniveau ikke er tilstrækkeligt til at sikre, at husdyrbruget kan drives på en måde, der yder tilstrækkelig beskyttelse af overfladevand, kan kommunen i særlige tilfælde vælge at indplacere et givet areal i fosforklasse eller flytte arealet over i en anden fosforklasse. Ved særlige tilfælde forstås en virkning på miljøet, som ikke er i overensstemmelse med reglerne i Habitatbekendtgørelsen eller en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Er dette tilfældet, vil der blive stillet skærpede vilkår i henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4 til den tilladte fosfordudledning i den pågældende fosforklasse, som arealet er blevet indplaceret i.

Fosfortab til vandløb og søer.

Vandløbenes betydning i forbindelse med fosfor er hovedsagelig knyttet til transport til søer og marine områder. Der er ingen vandløb i forbindelse med udbringningsarealerne, og de ligger ikke i opland til søer. Det vurderes, at fosfor ikke vil få betydning for vandløbsmiljøet.

Fosfortab til Århus Bugt, Kalø Vig og Begtrup Vig

Husdyrtrykket i det givne opland er faldende.

Det samlede fosfor udbragt på arealerne falder i den ansøgte drift fra 8556,51 kg P/år til 6721,36 kg P/ha/år. Der er beregnet et gennemsnitligt fosforoverskud på 17,1 kg P/ha/år.

Ved vurderingen af om der er behov for at stille skærpede vilkår i henhold til bilag 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen tages der udgangspunkt i data om den nuværende belastning, som fremgår af vandplanlægningen. Er denne belastning væsentlig fastlægges der vilkår i overensstemmelse med bilag 4.

I henhold til vandplanerne er målsætningen for Århus Bugt, Begtrup Vig og Kalø vig god økologisk tilstand. Tilstanden for Århus Bugt, Begtrup Vig samt Kalø Vig er i basisanalyserne for 2015 – 2021 er vurderet som ringe økologisk tilstand og er i risiko for ikke at opnå god økologisk tilstand i 2021.

Kvælstof er den primære begrænsende faktor for marine kystvande. Fosfor kan i perioder hen over sæsonen og specielt om foråret ligeledes være en begrænsende faktor for algeopblomstringerne i de kystnære marine områder og i fjorde og vige med ringe vandudskiftning. Arealerne afvander direkte til Århus bugt og risikoen

for brinkerosion er stor for de pågældende arealer. Det må derfor antages, at en stor del af det overskydende fosfor fra arealerne, der ikke bindes i jordpuljen, vil ende i kystvandede omkring Isgård. Udskiftningen af vand omkring Isgård er stor, da oplandet, Århus Bugt, vurderes at være et relativt åbent vandområde. Der vil derfor forholdsvis hurtigt ske en fortynding af den fosfor der udledes hertil.

Det samlede areal i oplandet til Århus Bugt, Kalø Vig og Begtrup vig er 56.239 ha. Udbringningsarealerne for Isgård udgør kun 0,33 procent af det samlede areal.

På baggrund af ovenstående Syddjurs kommunes vurdering, at der med udbringningen af husdyrgødningen i ansøgt drift ikke vil ske en forringelse af muligheden for at opnå god økologisk tilstand i Århus Bugt, Kalø Vig og Begtrup vig.

Vest for afstrømningsområdet ligger Begtrup Vig, der er en del af Habitatområde H47 Begtrup Vig og kystområder ved Helgenæs. Alle arealerne afvander udenfor habitatområdet og med afstanden fra arealenes afvanding og til Begtrup vig og en forventning om forholdsvis stor vandudskiftning er det Syddjurs kommunes vurdering at der ikke sker en påvirkning af habitatområdet Begtrup Vig og Kystvande ved Helgenæs med ændringen af dyreholdet.

Samlet konklusion vedr. fosforudvaskning fra arealerne

Syddjurs Kommune vurderer, at det ansøgte projekt opfylder Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau. Tabet af fosfor fra det ansøgte projekt vil ikke kunne medføre en skadesvirkning på Natura 2000-områder hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter.

Syddjurs Kommune vurderer samlet set under hensyntagen til Habitatbekendtgørelsens § 7 samt forsigtighedsprincippet, at det uden rimelig tvivl kan udelukkes, at der med fosfortab fra udbringningsarealerne i det ansøgte projekt vil kunne ske en væsentlig negativ påvirkning af "Århus Bugt, Kalø Vig og Begtrup Vig".

Vilkår til fosforudvaskning:

Der stilles vilkår til den samlede fosforudledning, se vilkår 20.

Alternative løsninger og 0-alternativet

Alternative løsninger og 0-alternativet - ansøgers redegørelse

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da det er ensbetydende med, at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugerhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser, det giver.

Alternative løsninger og 0-alternativet - kommunens bemærkninger og vurdering

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften. 0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktionsniveau. Det vil sige en bibeholdelse af den tilladte produktion på ejendommen. Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring gården ikke øges yderligere.

Det er Kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen ikke påvirker lokalområdet i væsentlig negativ retning. Med hensyn til nabogener, set i forhold til 0-alternativet, er det kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring gården eller for det omkringliggende samfund.

Det er Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser ved 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau, vil være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser, på f.eks. slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Da udvidelsen sker i eksisterende bygninger, er der ingen alternativer til placering af bygninger. Syddjurs Kommune vurderer, at der samlet set ikke kan opstilles væsentlige alternativer som kan sammenlignes eller vurderes som værende bedre end det ansøgte projekt. På denne baggrund stilles der ingen vilkår

Husdyrbrugets ophør

Ansøgers redegørelse - husdyrbrugets ophør

Ved husdyrbrugets ophør vil stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende blive tømt og rengjort.

Kommunens bemærkninger og vurdering – husdyrbrugets ophør

Kommunen skal fastsætte krav om, at der ved ophør af driften skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Syddjurs Kommune vurderer, at den største forureningsfare ved ophør af husdyrbruget vil stamme fra staldanlæg og opbevaringsanlæg for husdyrgødning.

Udover at alt affald skal afskaffes i overensstemmelse med affaldsbekendtgørelsen, skal bedriften som minimum sørge for at staldanlæg og opbevaringsanlæg renses og tømmes for husdyrgødning, ved husdyrbrugets ophør. Det er Syddjurs Kommunes vurdering, at de beskrevne tiltag og de stillede vilkår vedr. bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og til at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder varetagelse af landskabelige hensyn.

Vilkår i forbindelse med husdyrbrugets ophør

47. Ved ophør af driften skal virksomheden træffe de nødvendige foranstaltninger for at imødegå fremtidig forurening af jord og grundvand og bringe stedet tilbage i en miljømæssig tilfredsstillende tilstand. Der skal som minimum udføres følgende:
- Stalde, gyllebeholder, fortanke, rørsystemer, gyllekanaler/kummer mv. skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Gylletankene skal gøres uanvendelige til opbevaring af husdyrgødning, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

SYDDJURS KOMMUNES SAMLEDE VURDERING

Syddjurs Kommune vurderer sammenfattende på baggrund af den miljøtekniske redegørelse og vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forureningen fra husdyrbruget ved anvendelse af den bedste tænkelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgning om godkendelse og efterlever vilkårene i nærværende miljøgodkendelse. Samtidig vurderes det, at husdyrbruget kan drives på stedet uden væsentlige gener for omgivelserne og i overensstemmelse med habitatforpligtelsen.

OFFENTLIGGØRELSE

I henhold til Husdyrbrugslovens § 55 skal ansøgningsmateriale samt godkendelsen offentliggøres således, at offentligheden får lejlighed til at se materialet og udtale sig herom.

Udkast til miljøgodkendelse blev sendt i høring hos omkringboende, parter i sagen, ansøger selv, organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger.

Der indkom ingen bemærkninger i høringsperioden.

KLAGEVEJLEDNING

Godkendelsen er truffet i henhold til Lov nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse af husdyrbrug (med senere ændringer) og kan i medfør af § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Godkendelsen er offentliggjort på Syddjurs Kommunes høringsportal den 22. december 2015. Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrgodkendelsesloven, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet indenfor 4 uger efter afgørelsens offentliggørelse, dvs. senest den 20.01 2016.

En eventuel klage over denne afgørelse har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 stk. 1 i Husdyrgodkendelsesloven. Natur- og Miljøklagenævnet kan ved sin behandling stadfæste, ændre eller ophæve godkendelsen.

En eventuel klage skal indgives via Klageportalen, som kan findes via et link på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk eller direkte på www.borger.dk eller www.virk.dk. På www.borger.dk eller www.virk.dk, skal der logges på, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Syddjurs Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. som indbetales med betalingskort i Klageportalen.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) Klageren får helt eller delvis medhold i sagen, eller
- 3) Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Syddjurs Kommune. Vi videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes

Nærmere vejledning omkring brug af Klageportalen findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk samt på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen dvs. naboer og klageberettigede personer, organisationer og myndigheder i forskelligt omfang. Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Følgende er underrettet om afgørelsen:

- Sagens parter (bilag 1)
- Miljøministeren, Miljø- og fødevarerministeriet, Højbro Plads 4, 1200 Kbh. K, mfvm@mfvm.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedsøgade 20, 1208 Kbh. Ø, dnsyddjurs-sager@DN.dk
- Det Økologiske råd, Kompagnistræde 22, 2200 Kbh. N, husdyr@ecocouncil.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV, senord@sst.dk
- Danmarks Sportsfiskeriforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalgruppe Syddjurs v. Joy Klein, Kirkevænget 2, 8410 Rønde, syddjurs@dof.dk

Godkendelsen kan endvidere ses på Syddjurs Kommunes hjemmeside www.syddjurs.dk.

LOVGRUNDLAG

- Husdyrgodkendelsesloven: Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Lov. nr. 1572 af 20.12.2006 med senere ændringer).
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug (bek. nr. 1541 af 10.12.2015) med senere ændringer.
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.(bek. nr. 1318 af 26.11.2015) med senere ændringer.
- Miljøstyrelsens digitale Wiki-vejledning (Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug) på www.mst.dk.
- Museumsloven: Bekendtgørelse af museumsloven (LBK nr. 1505 af 14.12.2006) med senere ændringer
- Naturbeskyttelsesloven: Lov om naturbeskyttelse (lovbek. nr. 933 af 24.09.2009) med senere ændringer.
- Habitatbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bek. nr. 408 af 01/05/2007) med senere ændringer.
- Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1309 af 18.12.2012.
- Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, nr. 696 af 26.06.2012.
- Kommuneplan for Syddjurs Kommune 2013.
- Syddjurs Kommunes Naturkvalitetsplan 2013.
- Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevand ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven af 24.06.2010 samt Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk af 28.02.2011.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 om ekstern støj fra virksomheder.

BILAG 1: Parter og høringsberettigede

Ejer

Leghøj Aps,
Baldersvej 200, 6100 Haderslev

Ejere af aftalearealer

Peter Ovesen
Møllebjergvej 7, 8420 Knebel

Ærmelunden I/S
Byvænget 9, 8420 Knebel

Naboer (inden for konsekvensradius)

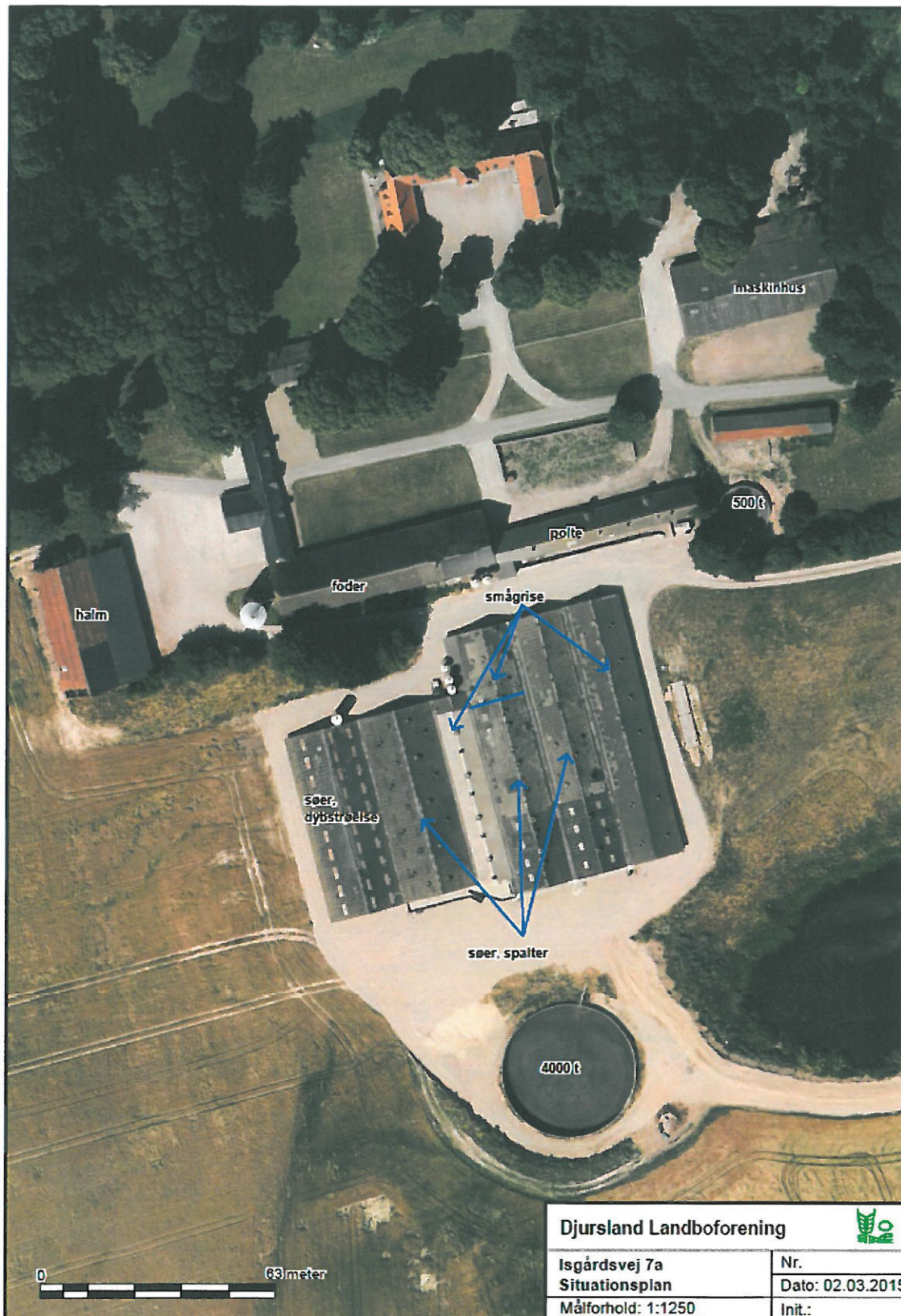
Østergård Hovedgård Holding Aps
Østergårdsvej 5, 8870 Langå
Vedr. Isgårdsvej 10

Steen Viggo Geertsen og Kirsten Agathe Geertsen
Isgårdsvej 16, 8420 Knebel

Inga Jensen
Isgårdsvej 12, 8420 Knebel

Morten Mark
Agerupvej 14, 4990 Sakskøbing
Vedr.: Isgårdsvej 14

BILAG 2: Situationsplan over ejendommen

BILAG 3A: BAT-krav for ansøgning om miljøgodkendelse på Isgårdsvej 7

Ammoniakemission fra anlægget:

BAT-kravet vedr. ammoniakemission er beregnet til:
4778,19 kg N pr. år

Den samlede ammoniakemission fra anlægget er i IT-ansøgningssystemet beregnet til: 4651,65 kg N pr. år.
BAT er overholdt.

Beregning af BAT-krav vedr. ammoniak for Isgårdsvej 7

Isgårdsvej 7A, 8420 Knebel			
Staldafsnit	Bat-niveau	Beregning af BAT	Kg NH3-N (BAT-niveau)
Poltestald (SvSI04 - poltestald) Drænet gulv + spalter Eksisterende stald, der ikke renoveres 240 stipladser 500 stk. (30 – 100 kg) 11,46 DE	0,4 kg NH3-N pr. slagtesvin (jf. BAT standardvilkår for eksisterende). Der skal vægtkorrigeres. Emissionsgrænseværdi IT 2011 x ((afgangsvægt - indgangsvægt) x (13,777 + 0,1731 x (afgangsvægt + indgangsvægt))) / 2852 = 0,356	500 slagtesvin x 0,356 kg NH3-N	178,1
Smågrisestald SvSm01 (ST-132400) Drænet gulv og spalter Eksisterende stald 4250 stipladser 16.245 stk. (7 – 30 kg) 72,44 DE	0,081 kg NH3-N pr. smågrise (jf. BAT standardvilkår for eksisterende stalde). Der skal vægtkorrigeres Emissionsgrænseværdi IT 2011 x (referenceligning for N ab dyr/486) = 0,081 x 0,955 = 0,077 Referenceligning for N ab dyr: ((afgangsvægt - indgangsvægt) x (13,777 + 0,1731 x (afgangsvægt + indgangsvægt)))	3.540 smågrise x 0,039 kg NH3-N	1.256,6
Smågrisestald SvSm01 (ST-132401) To-klima stald med delvist spaltegulv	0,0366 kg NH3-N pr. smågris (jf. BAT standardvilkår for nye stalde). Der skal vægtkorrigeres.	14.235 smågrise x 0,039 NH3-N + 1.365 smågrise x 0,033 NH3-N	428,4

<p>Ny stald</p> <p>229 stipladser</p> <p>12255 stk. (7-30 kg)</p> <p>54,65 DE</p>	<p>Emissionsgrænseværdi IT 2011 x (referenceligning for N ab dyr/486) = 0,0366 x 0,955 = 0,035</p> <p>Referenceligning for N ab dyr: ((afgangsvægt - indgangsvægt) x (13,777 + 0,1731 x (afgangsvægt + indgangsvægt)))</p>		
<p>Løbestald/drægtighedsstald (drægtighedsstald) SvSo06</p> <p>Ny stald</p> <p>200 stipladser til søer</p> <p>276 stk.</p> <p>43,69 DE</p>	<p>Søer: 2,51 kg NH3-N pr årsso (jf. BAT standardvilkår for søer på dybstrøelse i nye stalde). Der skal ikke korrigeres.</p>	<p>276 årssøer x 2,51 kg NH3-N</p>	<p>692,76</p>
<p>Løbestald/drægtighedsstald SvSo02</p> <p>Eksisterende stald uden renovering</p> <p>Fuldspalter</p> <p>220 stipladser til søer</p> <p>237 stk.</p> <p>37,51 DE</p>	<p>Søer: 2,48 kg NH3-N pr årsso (jf. BAT standardvilkår for nye stalde).</p>	<p>237 søer x 2,48 NH3-N</p>	<p>587,76</p>
<p>Løbe/Drægtighedsstald (løsgående) SvSo07</p> <p>Eksisterende stald uden renovering</p> <p>Delvist spaltegulv</p> <p>320 stipladser til søer</p> <p>437 stk.</p> <p>69,17 DE</p>	<p>2,11 kg NH3-N pr årsso (jf. BAT standardvilkår for eksisterende stalde). Der skal ikke korrigeres.</p>	<p>437 årssøer x 2,11 NH3-N</p>	<p>922,07</p>
<p>Farestald (ST-132399), Svso09</p> <p>Eksisterende stald uden</p>	<p>Fareafdeling: 0,75 kg NH3-N pr årsso (jf. BAT standardvilkår for eksisterende stalde).</p>	<p>950 årssøer x 0,75 NH3-N</p>	<p>712,5</p>

renovering Kassestier, delvist spaltegulv Fareafdeling 240 stipladser til søer 950 stk. 64,45 DE	Der skal ikke korrigeres.		
Samlet BAT niveau			4.778,19

BILAG 3B: BAT-krav for ansøgning om miljøgodkendelse på Isgårdsvej 7 Fosfor

BAT FOSFOR

Fosfor:

Svin generelt:

Vilkår til fremvisning af indlægssedler og/eller blanderecepter.

Vilkår om, at foderet skal tilsættes fytase.

Vilkår om anvendelse af e-kontrol/ produktionskontrol eller anden tilsvarende dokumentation til overholdelse af fodervilkår.

Vilkår om at overholdelse skal fremgå af gødningsregnskab.

Fosfor:

Der stilles krav om nedenstående indhold af fosfor i husdyrgødningen.

For *smågrise* fremgår det, at husdyrgødning fra smågrise på delvist spaltegulv maksimalt må være **29,2** kg P/DE ab lager.

For *slagtesvin* fremgår det, at husdyrgødning fra slagtesvin på drænet gulv maksimalt må være **22,3** kg P/DE ab lager.

For *søer* fremgår det, at husdyrgødning fra søer ab lager maksimalt må være:

Farestald kassestier, delvis spaltegulv: 1,62 kgP ab lager/årsso (*4,4 søer/DE)

Løbe- drægtighedsstald, individuel opstaldning, fuldspaltegulv: 3,773 kgP ab lager/årsso (*4,4 søer/DE)

Løbe- drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv: 3,796 kgP ab lager/årsso (*4,4 søer/DE)

Løbe- drægtighedsstald, løsgående, dybstrøelse: 4,189 kg P ab lager (*4,4 søer/DE)

Dvs. $(1,62+3,773)*4,4 = 23,73$ kg P/DE ab lager for søer med individuel opstaldning

- $(1,62+3,796)*4,4 = 23,83$ kg P/DE ab lager for løsgående søer og $(1,62 + 4,189)*4,4 = 25,6$ kg P/DE ab lager for løsgående søer på dybstrøelse.

Vægtet gennemsnit $(23,73*0,2495)+(23,83*0,46)+(25,6*0,2905) = 24,31$

BAT-fosfor for Isgårdsvej 7A

Beregningerne af BAT-niveauet for fosfor tager udgangspunkt i Miljøstyrelsens BAT-emissionsværdier for henholdsvis smågrise, slagtesvin og søer.

BAT-niveau

Dyregruppe	Antal	DE	Mak kg P/DE	Max P
Slagtesvin	500	11,46	22,3	255,6
Smågrise	28.500	127,09	29,2	3.711
Søer	950	214,82	24,31	5.222,3
Total				9.188,3

Ud fra ovenstående er BAT-niveauet for fosfor beregnet til 9.188,3 kg P/DE ab lager.

I hht. ansøgningsskema produceres 9.192,36 kg P i svinegylle.

Ved anvendelse af normfodring er fosforemission beregnet til 16.782 kg P *ab lager*. Den samlede beregnede emissionsgrænseværdi for fosfor er dermed lavere, end den samlede vejledende emissionsgrænseværdi for det ansøgte dyrehold, og **BAT-niveauet er ikke overholdt**.

Der mangler dermed **4,06 kg P** for at overholde BAT krav i fht. fosfor ab lager.

BILAG 4: Foderkorrektioner

Første formel er taget fra bilag i vejl. Om gødsknings og harmoniregler 2014/2015, anden formel fra BAT standardvilkår vedr N hhv. P i sofoder.

KVÆLSTOF

Der anvendes reduceret proteinfodring af søerne

I ansøgningen er dette opnået på følgende måde:

FEsv pr. årssøer (farestalden) = 459 FEsv	2,87
FEsv pr. årssøer (løbe/drægtighedsstalden) = 1071 FEsv	2,87
Gram råprotein pr. FE) = 130	130
Antal fravænnede smågrise	29,6
Fravænningsvægt (kg)	7

Den totale mængde N ab dyr beregnes ud fra følgende ligning:

$$\left(\left(\left(\text{FE pr. årssøer} \times \text{g råprotein pr. FE} \right) / 6250 \right) - 1,98 - \left(\text{antal fra-vænnede grise pr. årssøer} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst} \right) \right) / 25,2$$

Dette giver en korrektionsfaktor på

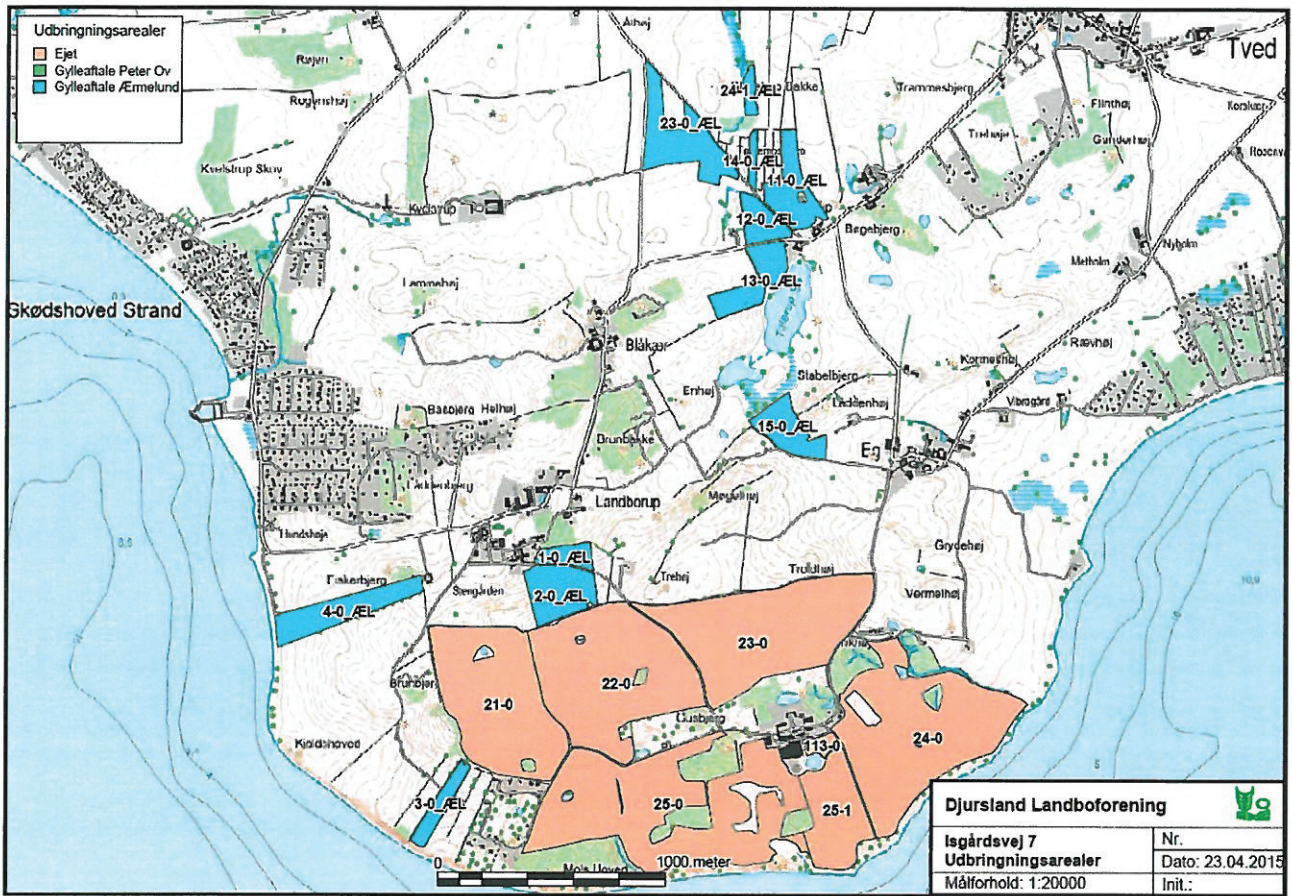
0,7858
3

Den totale mængde N ab dyr beregnes ud fra følgende formel:

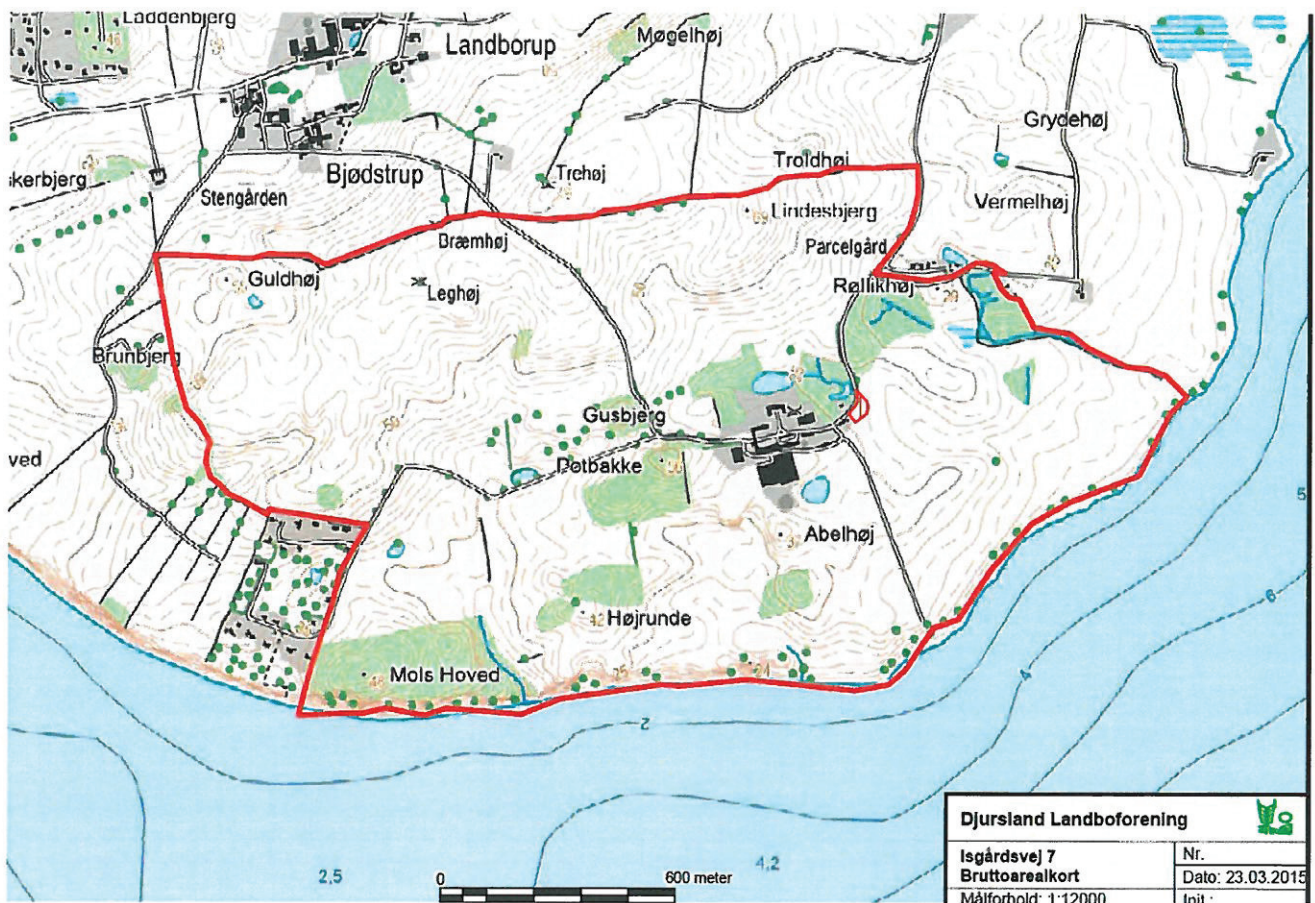
$$\left(\left(\text{FE pr. årssøer} \times \text{g råprotein pr. FE} \right) / 6250 \right) - 1,98 - \left(\text{antal fravænnede grise pr. årssøer} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst} \right)$$

N ab dyr: **19,756**
For 950 årssøer giver det en årlig mængde N på: **18.768**

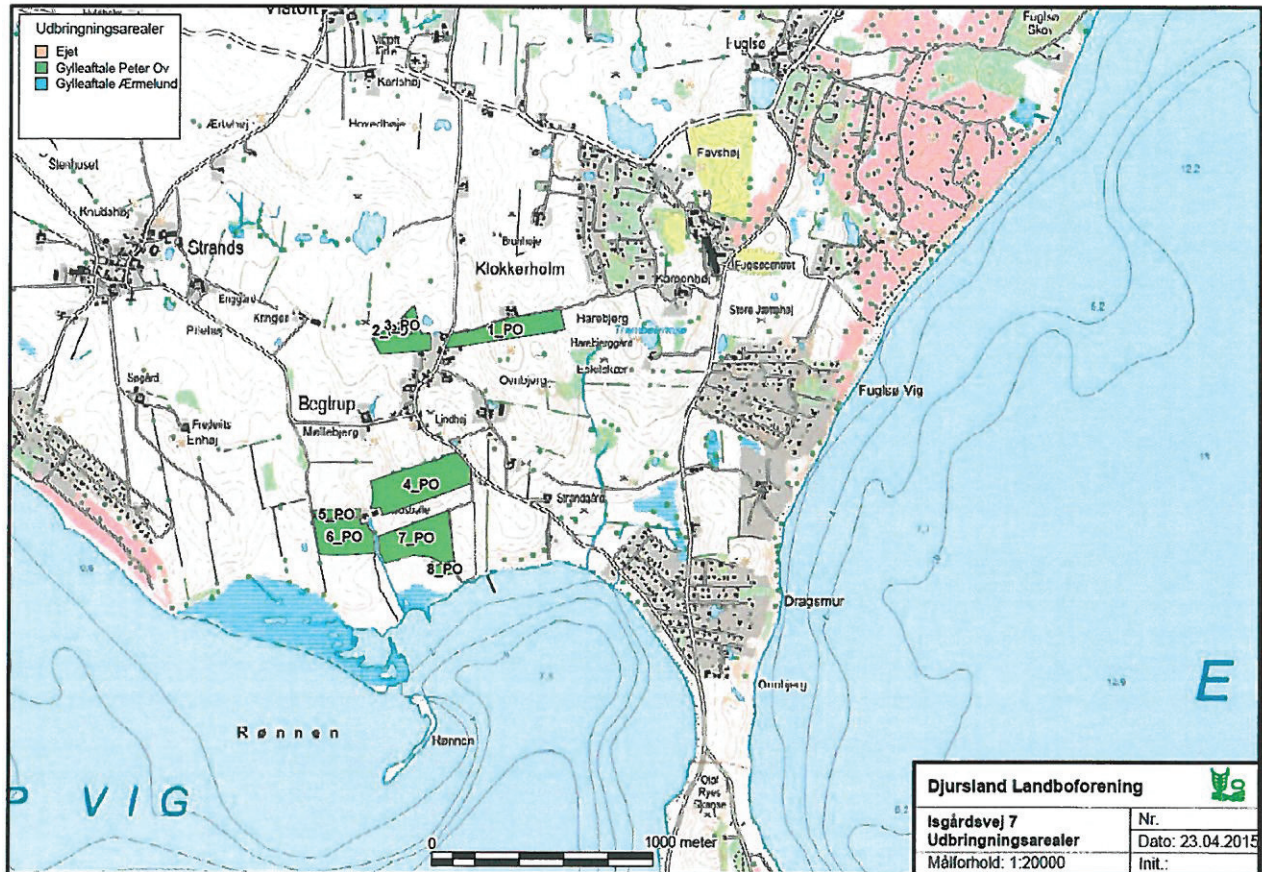
BILAG 5A: Beliggenhed af ejede/forpagtede udbringningsarealer

BILAG 5B: Bruttoarealer

BILAG 6: Beliggenhed af aftalearealer

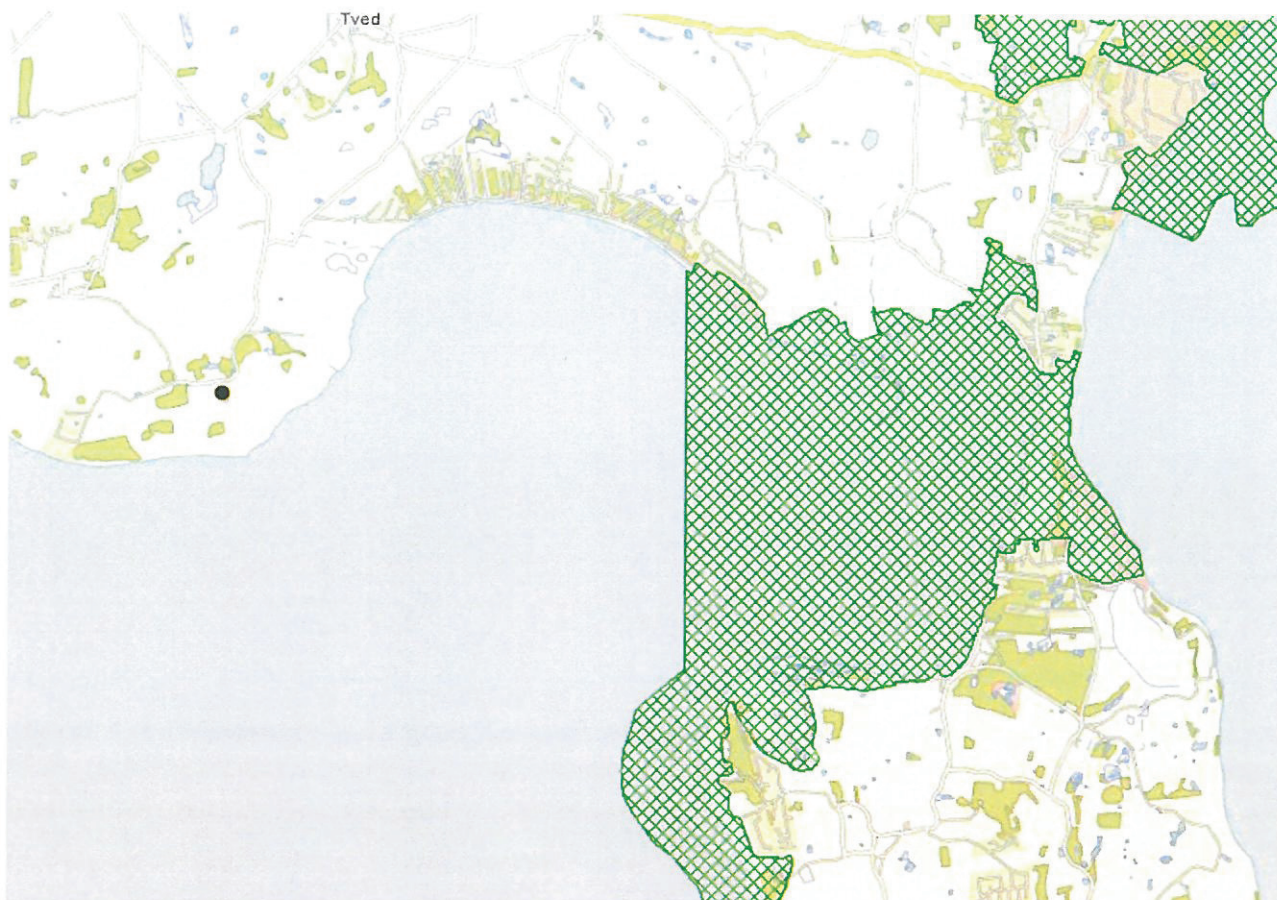

BILAG 7: Naturarealer omkring punktkilden beskyttet af § 3 hvor der er foretaget ammoniakberegning

De lyserøde punkter angiver de punkter hvortil der er beregnet ammoniakdeposition

BILAG 8: Nærmeste Natura 2000-område

BILAG 9: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område

Habitatområde nr. 47, Begtrup Vig og kystområder ved Helgenæs:

- 1166** Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
- 1110** Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
- 1150** * Kystlaguner og strandsøer
- 1160** Større lavvandede bugter og vige
- 1170** Rev
- 1210** Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1220** Flerårig vegetation på stenede strande
- 1230** Klinter eller klipper ved kysten
- 1330** Strandenge
- 2130** * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
- 2140** * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
- 3150** Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 6120** * Meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand
- 6210** Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230** * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 7230** Rigkær

BILAG 10A: Bilag IV-arter nær anlægget

De stiplede linier angiver, hvor der kan være potentielle levesteder, men hvor der ikke er konstateret bilag IV arter.

BILAG 10B: Bilag IV-arter – udbringningsarealer

BILAG 11: Primære transportveje

